

WAALWIJK
2025

Samen werken aan de toekomst

VISIEWIJS, januari 2020
Stand van zaken Strategische Visie

Benieuwd wat de stand van zaken is in de uitvoering van de strategische visie Waalwijk 2025?

De VISIEWIJS geeft kort per pijler, per doelstelling weer wat er is gerealiseerd. Deze informatie vindt u ook terug in onze visual www.waalwijk2025.nl. Daar vindt u ook de strategische visie.

Samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties werken wij aan de uitvoering van de strategische visie. Twee keer per jaar (na de zomer- en na de kerstvakantie) geven wij een update in de stand van zaken.

Inhoud:

Leefklimaat	4
Arbeidsmarkt	7
Bereikbaarheid	9
Samenwerking (rode draad)	10
Duurzaamheid (groene draad)	11

Leefklimaat

Transformatie binnenstad

Doelstelling:

Stimuleren van een transformatie van de binnenstad tot een toegankelijke en aantrekkelijke plek van ontmoeting en vermaak.

De samenwerking tussen alle belangrijke partijen in het centrum is sterk verbeterd. In het tweede kwartaal van 2020 gaan we opnieuw aan de slag met het instellen van BIZ (Bedrijven Investerings Zone). Het bureau Wyne Strategy & Innovation heeft voor de ondernemers in het centrum een visie en actieprogramma opgesteld voor het meerjarenprogramma.

Het aantal transformatieplannen voor het omzetten van winkels naar wonen neemt toe, met name in de aanloopgebieden zoals het zuidelijk gedeelte van de Stationstraat. Door DTNP wordt gekeken of de omvang van het kernwinkelcircuit nog verder verkleind moet worden. Ook wordt er gekeken naar een duurzame en passende invulling van het totale Kropholler Ensemble.

Volop Waalwijk

Doelstelling:

Stimuleren van een transformatie van de binnenstad tot een toegankelijke en aantrekkelijke plek van ontmoeting en vermaak.

Volop Waalwijk draait goed en is al op diverse plekken zichtbaar in het centrum. Het aantal beschikbaar gestelde panden neemt toe.

De bezoekers zijn blij met de weekmarkt in het centrum. De markt wordt beter bezocht en mensen geven meer geld uit. Dit blijkt uit de enquête die we in december 2019 hebben gehouden. Er zijn ook nog een aantal suggesties voor verbetering: meer kramen, meer toiletvoorzieningen, fietsers weren en eerder open.

Wet Blue

Doelstelling:

Stimuleren van een transformatie van de binnenstad tot een toegankelijke en aantrekkelijke plek van ontmoeting en vermaak.

foto: Brabants Dagblad

De Wet Blue- route krijgt steeds meer vorm. Het toont onze historie in schoenen- en leerindustrie door panden in blauw uit te lichten. Wet Blue is de kleur die inslaat bij het looien van leer. Eind 2019 hebben de eerste twee ondernemers zich aangesloten en inmiddels hebben er weer drie ondernemers zich aangemeld.

Gebiedsmarketing

Doelstelling:

Verbinden van de concentratie schoen- en lederhandelsbedrijven aan de retail-en leisurfunctie van de binnenstad en aan de gebiedsmarketing van De Langstraat.

Sinds 2019 is er een Regionaal Bureau voor Toerisme (vanuit de gemeente Dongen, Heusden, Loon op Zand en Waalwijk). Hun missie is de aantrekkingskracht van De Langstraat vergroten en daarmee meer (inter)nationale bezoekers te trekken. In november vond de merkclancering plaats waar onder andere informatie werd gepresenteerd over de identiteit en de uitstraling. De Langstraat wordt voortaan toeristisch op de kaart gezet als 'De Tuin van Brabant'. Ook is er een toolkit voor ondernemers gemaakt waar het nieuwe logo, de kleuren e.d. terug te vinden zijn. Begin 2020 levert het RBT de strategische marketingsvisie op.

Museum

Doelstelling:

Stimuleren van een transformatie van de binnenstad tot een toegankelijke en aantrekkelijke plek van ontmoeting en vermaak.

Ontwerpers Civic (architectuur) en Nelissen (installaties) hebben hun voorlopig ontwerp voor het nieuwe museum afgerond, met een sluitende kostenraming. Zij werken nu aan hun definitieve ontwerpen. Het gebouw wordt duurzaam; laag in energiegebruik door toepassing van o.a. zonnepanelen, verwarming en koeling d.m.v. warmte-koudeopslag in de grond en verbeterde isolatie van het gebouw.

Ontwerper Tinker (museale inrichting) heeft in nauwe samenwerking met het Schoenenmuseum een expositieplan opgesteld. Tinker heeft op basis daarvan haar schetsontwerp afgerond en zij werken nu aan het voorlopig ontwerp. Het museum wordt een interessante beleving voor bezoekers. Externe partijen (o.a. bedrijfsleven, onderwijs) worden volop door het museumbestuur benaderd en betrokken bij de plannen voor het museum. De bouw start dit najaar. Opening van het nieuwe museum staat eind 2021 gepland.

Sociaal domein

Doelstelling:

Doorontwikkelen van een integrale aanpak in het sociale domein.

De plannen uit de sociale agenda (die in 2019 is vastgesteld) zijn verder uitgewerkt. Zo krijgen de Waalwijzer en onafhankelijke cliëntondersteuning een nieuwe impuls en er wordt gestart met de inzet van een sociaal makelaar. Ook zijn er stappen gezet in een nieuw kader jeugdbeleid.

In de regio Hart van Brabant is er samengewerkt in Maatpact waarbij aan de hand van een aantal casussen wordt geprobeerd om tot een betere, vernieuwende aanpak te komen. De eerste fase, waarin vijf complexe casussen zijn opgepakt, is met succes afgerond.

Er wordt ook ingezet om 'vechtscheidingen' te voorkomen. Zo is er een kwartiermaker aangesteld, een regionale website www.alsjeuitelkaargaat.nl gelanceerd en er is in november een grote bijeenkomst georganiseerd: Uitelkaar.....en de kinderen dan? Deze bijeenkomst is met 170 bezoekers goed bezocht. De bijeenkomst viel samen met de week van de kindermishandeling waarbij het kind bij 'de scheiding' centraal stond. Tijdens de bijeenkomst is ook het programma 'Kansrijke Start' gelanceerd en het Waalwijkse Scheidingsloket geopend.

Minder Armoede

Doelstelling:

Het voorkomen van armoede.

De gemeente Waalwijk heeft zich in het voorjaar van 2019 aangesloten bij de Alliantie Kinderarmoede. De Alliantie Kinderarmoede brengt organisaties uit alle hoeken van de samenleving bij elkaar om samen nieuwe, creatieve en slimme oplossingen te bedenken voor de aanpak van kindarmoede. Op 7 april 2020 vindt één van de landelijke bijeenkomsten in Waalwijk plaats: de Publieksacademie Kinderarmoede Brabant. Zie ook <https://publieksacademie.alliantiekinderarmoede.nl/>

Leefklimaat

Inburgering

Doelstelling:

Stimuleren van taalvaardigheid en het hebben van een baan voor nieuwe inwoners.

In 2021 gaat de nieuwe Wet Inburgering van start. Met deze wet krijgt de gemeente de regie weer terug op inburgering. De afgelopen jaren zijn de HOB (Huis /opleiding /Baan) trajecten succesvol uitgevoerd bij Baanbrekers. Dit met als doel statushouders zo snel mogelijk te integreren naar werk. Door de nieuwe wet kunnen we maatwerk gaan leveren, inburgeringstrajecten inkopen en de nieuwkomers nog beter stimuleren hun weg te vinden in Waalwijk. In Waalwijk starten we hier in 2020 al mee. Extra aandacht gaat uit naar vluchtelingenjongeren en vrouwen.

Ontmoetingsactiviteiten

Doelstelling:

Realiseren van laagdrempelige inloop- en ontmoetingsactiviteiten, gericht op versterking van sociale participatie, onderlinge hulpbetoon en hulp dichtbij huis.

Na een verbouwing én verhuizing openen op zaterdag 1 februari de (nieuwe) deuren van WIJ-dienstencentrum Zidewinde en de Bibliotheek Sprang-Capelle.

De nota ontmoetingsvoorzieningen 'Ontmoeten doe je samen' is samen met de partners geëvalueerd en met de raad gedeeld. We gaan verder op de ingeslagen weg. Er komt geen nieuwe beleidsnota.

Wonen

Doelstelling:

Aanbieden van woonmilieus die aanvullend zijn op de omliggende grote(re) steden en dorpen.

Op diverse plekken wordt er gebouwd, o.a. bij het Mollercollege, Karwei, Oranjeschool, Bloemenoord, Schoolstraat en Lommerijk. De huizenprijs is erg hoog waardoor starters het lastig hebben op de woningmarkt. Het aanbieden van nieuwe woonvormen zoals micro-woningen en tiny-houses is een manier om ook hen een kans te geven. De bouw van de veelbesproken 'micro-woningen' naast de voormalige gymzaal aan de Floris V-Laan in Waalwijk is gestart. De vraag naar deze compacte, betaalbare huizen blijkt groot.

Het concept van de nieuwe Woonvisie heeft in oktober – november 2019 ter inzage gelegen. In februari wordt de Woonvisie behandeld in de gemeenteraad. In deze Woonvisie is ook aandacht voor de positie van starters en nieuwe woonvormen. In december zijn er nieuwe regionale woningbouwafspraken voor 2020 vastgesteld.

Met Casade zijn er afspraken gemaakt over woningaanpassingen, herstructureringen en nieuwbouw. Het regionale onderzoek naar de gevolgen van het decentraliseren van beschermd wonen en maatschappelijke opvang loopt nog. Als de resultaten er zijn, maken we daarover afspraken met Casade.

De Stimuleringslening Toekomstgericht Wonen is vastgesteld in de raad en per 1 januari 2020 opengesteld. Daarmee bieden we financiële ondersteuning voor mensen die hun woning willen verbeteren t.a.v. langer thuis wonen en/of duurzaamheid. In de loop van januari wordt een communicatietraject hierover opgestart. Op 18 april 2020 organiseert ContourdeTwern samen met andere partners een markt 'Lang(er) Zelfstandig wonen' in Waspik.

Veilig Waalwijk

Doelstelling: Investeren in een weerbare overheid en weerbare inwoners.

Samen met Heusden, Loon op Zand en Tilburg University zetten we een academisch programma ondermijning op. De Langstraat heeft unieke kenmerken. Kenmerken die ook invloed hebben op de manier waarop criminaliteit zich ontwikkelt en hoe we ondermijnende criminaliteit het beste aan kunnen pakken. Ook gaan we aan de slag met data om criminaliteit aan te pakken en leed te voorkomen.

Steeds op andere manieren communiceren we met onze inwoners over veiligheid. Tijdens de week van de veiligheid in 2019 is onder andere door de zogenaamde 'Lachgas' op onze middelbare scholen met jongeren gesproken over het gebruik van lachgas. Dit initiatief is goed ontvangen dus we gaan werken aan een vervolg. Ook op andere thema's.

Door de Verenigde Ondernemers Sprang-Capelle (VOSC), de politie en de gemeente is er in 2019 een convenant ondertekend om gezamenlijk te werken aan een criminaliteitsvrij bedrijventerrein Berkhaag. Wederzijds vertrouwen en oog hebben voor zaken die niet in de haak zijn, gaan daarin samen. Dit goede voorbeeld krijgt een vervolg op andere bedrijventerreinen.

Afglijdend gedrag van de jeugd willen we zo vroeg mogelijk herkennen. Op het basisonderwijs loopt het project Preventieve Interventie Basischoolkinderen (PIB). In het kader van 'beter voorkomen dan genezen' gaan we ook aan de slag met het Fair Care systeem. Met deze methode verhogen we de drempel tegen misstanden in de zorg.

Arbeidsmarkt

Arbeidsmigranten

Doelstelling:

Partners zoeken om samen te werken aan voldoende huisvestingsaanbod voor (tijdelijke) arbeidsmigranten en daarbij aandacht te hebben voor de sociale effecten van deze groep in onze gemeenschap.

De campus voor arbeidsmigranten aan de Pompweg is in aanbouw. Deze nieuwe campus zal plaats bieden aan 400 arbeidsmigranten die voor een korte periode (maximaal een jaar) daar verblijven.

Het Kamerbewoningsbeleid is in het najaar van 2019 bijgesteld. Vanaf dat moment zijn er twee mogelijkheden met kamerbewoning: kleinschalig tot en met vijf personen in woonwijken of grootschalig tot en met 400 personen aansluitend aan bedrijventerreinen (voor maximaal verblijf van een jaar). We handhaven/houden toezicht op brandveiligheid en, waar nodig, op arbeidsuitbuiting.

Er zijn regionale afspraken over de realisatie van huisvestingsplaatsen. De regionale projectgroep arbeidsmigratie (tijdelijk onder voorzitterschap van Waalwijk) werkt aan monitoring van deze afspraken, kennisuitwisseling (ook met externe partners) en advisering rondom toeristenbelasting / inschrijvingen.

Op het thema participatie & integratie is er een plan van aanpak opgesteld en een klankbordgroep gevormd. In deze klankbordgroep wordt vanuit verschillende partijen signalen en vragen besproken en uitgewerkt.

Arbeidsmarkt

Economie

Doelstelling:

Een regionaal werkgelegenheidscentrum in Midden-Brabant zijn waarbij het werkloosheidscijfer onder het landelijke en Brabantse werkloosheidscijfer ligt.

Het aantal inwoners met een werkloosheidsuitkering blijft dalen en kwam in december 2019 uit op 691 personen. Een werkloosheidspercentage van 2,7%. Dit percentage ligt 0,2% boven het Brabantse gemiddelde.

In december 2019 is het nieuwe regionale bedrijventerreinenprogramma 2020-2024 vastgesteld. Hierin zijn voor Waalwijk ontwikkellocaties opgenomen. Voor Waalwijk betreft het 70 ha ruimte voor grootschalige logistiek op bedrijventerrein Haven. In Waspik, Maasoeverscharlo, ontstaat er een mogelijkheid voor 7 ha bedoeld voor MKB bedrijven uit de gemeente. Daarnaast ontstaat er ruimte voor de vestiging van watergebonden bedrijven aan de Kerkvaartse Haven in Waspik. De planologische procedures voor deze plannen wordt nog opgestart. Dit gebeurt in de loop van 2020. Daadwerkelijke uitgifte is pas vanaf 2021 te verwachten.

Duurzaamheidseisen

Doelstelling:

Een regionaal werkgelegenheidscentrum in Midden-Brabant zijn waarbij het werkloosheidscijfer onder het landelijke en Brabantse werkloosheidscijfer ligt.

Bij de vestiging van bedrijven hanteren we ook duurzaamheidseisen. Deze vereisten zijn onlangs verder aangescherpt. Zo moeten bedrijven het dak toepasbaar en beschikbaar stellen voor zonnepanelen en hun installaties daarop aanpassen. Daarbij is het uitgangspunt dat het gehele dak wordt benut (en niet slechts dat gedeelte wat nodig voor eigen behoefte). Vanwege de grote belangstelling voor grootschalige logistieke kavels zijn er selectiecriteria vastgesteld waarbij afgewogen kan worden welke bedrijven het meest bijdragen aan de Waalwijkse economie.

Maatschappelijke activering

Doelstelling:

Stimuleren van de deelname aan de arbeidsmarkt voor kwetsbare groepen zoals langdurig werklozen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2019 zijn we gestart met vier experimenten 'maatschappelijke participatie'. Dit is een succes. We hebben al 27 inwoners uit een isolement gehaald en mee laten doen. De coaches die dit realiseren, kijken welke ondersteuning inwoners nodig hebben en zorgen voor een sluitende aanpak in samenwerking met Baanbrekers en Team WIJZ.

Bereikbaarheid

Gebiedsontwikkeling Oostelijk Langstraat (GOL)

Doelstelling:

Het stimuleren van de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (A59) en de ontsluiting bij knooppunt Hoopolder (A27).

Met Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) werkt de gemeente aan een betere bereikbaarheid. Met 20 partijen werken we samen om de projecten rond de A59 efficiënt en met een minimum van overlast te ontwikkelen. De provincie is de gebiedsregisseur. Op 19 februari 2019 tekenden de provincie Noord-Brabant, gemeenten Waalwijk, Heusden en 's-Hertogenbosch en Waterschap Aa en Maas de uitvoeringsovereenkomst. In 2020 wordt het definitief ontwerp opgesteld waarna de start uitvoering is voorzien in 2021. Samen met de provincie en gemeente Geertruidenberg stellen we een wegencategoriseringsplan op voor de wegen in de omgeving van knooppunt Hoopolder. Naar aanleiding van het nieuwe provinciale verkeersmodel worden de effecten van de voorgenomen maatregelen doorberekend. De planning is om de uitkomsten hiervan in 2020 aan de raad voor te leggen.

Bedrijventerrein Haven

Doelstelling:

De bereikbaarheid van Waalwijk bevorderen.

De voorbereidingen om de noordelijke ontsluitingsroute van bedrijventerrein Haven af te ronden, zijn gestart.

Naar verwachting kunnen we in 2020 starten met aanbesteding en uitvoering (afhankelijk van de oplossingen voor het stikstofprobleem).

De ontwikkeling van Bedrijventerrein Haven 8 west is voor het overgrote deel afgerond. De bedrijfspanden worden dit voorjaar in gebruik genomen. Vanuit de gemeente wordt gestart met

het aanleggen van de definitieve groenstructuur.

Binnenkort zal de raad een besluit nemen over de ontwikkeling van bedrijventerrein Haven Acht Oost. De belangstelling hiervoor is groot. Aan de hand van nieuw vastgestelde uitgifte criteria zal in geval van een positief raadsbesluit, in 2020 een begin worden gemaakt met de uitgifte van het terrein.

De vrachtwagenparkeerplaats aan Bedrijventerrein Haven wordt

Insteekhaven

Doelstelling:

De ligging van Waalwijk aan de Maas benutten: impuls geven aan de havenontwikkeling.

De aanbesteding voor de nieuwe insteekhaven is afgerond en de raad heeft ingestemd met een voorlopige gunning aan de Combinatie Mourik Infra-FL. De definitieve gunning is met 6 maanden uitgesteld vanwege de stikstofproblematiek. Er wordt gewerkt aan oplossingen zodat in de loop van 2020 de werkzaamheden daadwerkelijk kunnen beginnen.

Smart Move

Doelstelling:

De bereikbaarheid van Waalwijk bevorderen.

Op 5 november heeft het Smart Move Event plaatsgevonden waar ondernemers hun slimme mobiliteitsoplossing voor Waalwijk konden pitchen. Citysteps en InnoTractor ontvingen samen de kickstartpremie van € 15.000 om hun idee verder uit te werken. Met elektrische steps en fietsen willen zij de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Haven verbeteren. Het streven is om dit systeem medio 2020 operationeel te hebben. Tevens worden andere vervoersoplossingen onderzocht zoals een autonome bus en pakketkluisen.

nauwelijks gebruikt. De gemeente heeft gesprekken gevoerd met de exploitant om tot een andere opzet te komen.

Dat heeft ertoe geleid dat de gemeente voornemens is de Truckparking over te nemen en deze in exploitatie te geven aan Parkmanagement. De raad zal daar in april 2020 een besluit over nemen.

Samenwerking

Verbeteren dienstverlening

Doelstelling:

De gemeente als eerste overheid waarbij een hoge kwaliteit van publieke dienstverlening en nog competenter worden op flexibiliteit, ondernemerschap, betrokkenheid en partnerschap wordt nagestreefd.

In het afgelopen jaar is WhatsApp in gebruik genomen als communicatiemiddel. We zijn erg tevreden over hoe dit loopt. Omdat WhatsApp haar beleid heeft gewijzigd, hebben we tijdelijk een andere oplossing moeten treffen. Medio 2020 wordt duidelijk of en hoe overheden structureel WhatsApp kunnen inzetten in hun dienstverlening.

In de 2e helft van 2019 is verder gewerkt aan het verbeteren van onze website en de vindbaarheid van (actuele) informatie. De snelheid van onze website is verbeterd. Het aantal zoekresultaten is meer dan gehalveerd: o.a. door oude pagina's en dubbelingen van de Waalwijzer uit de zoekresultaten te verwijderen. Voor onze top 50 pagina's zijn trefwoorden en advertenties toegevoegd. Hierdoor zijn de meest populaire pagina's nog beter vindbaar. Verder zijn de eerste aanpassingen gedaan om in september 2020 te voldoen aan de Europese richtlijn 'digitale toegankelijkheid'. Zo zijn bijvoorbeeld alle Word documenten op de website vervangen door pdf documenten of digitale formulieren.

Medio 2019 is de Waalwijzer vernieuwd (1e verbeterslag). Een contentmanager gaat de inhoud van de Waalwijzer het komende jaar verder verbeteren.

Tevredenheid inwoners

Doelstelling:

De gemeente als eerste overheid waarbij een hoge kwaliteit van publieke dienstverlening en nog competenter worden op flexibiliteit, ondernemerschap, betrokkenheid en partnerschap wordt nagestreefd.

Binnen diverse teams wordt de tevredenheid van onze inwoners gemeten. Hiervoor worden verschillende methodes en instrumenten gebruikt. De resultaten uit deze onderzoeken zijn onderling moeilijk te vergelijken. Daarom is, in het kader van een afstudeeropdracht, aan een groep studenten gevraagd te adviseren in een eenduidige manier om de klanttevredenheid te meten. Dit rapport wordt begin 2020 opgeleverd.

Datagedreven werken

Doelstelling:

De gemeente als eerste overheid waarbij een hoge kwaliteit van publieke dienstverlening en nog competenter worden op flexibiliteit, ondernemerschap, betrokkenheid en partnerschap wordt nagestreefd.

Waalwijk heeft een start gemaakt met datagedreven werken. Doelstelling is om data vaker en beter in te zetten voor onze dienstverlening en maatschappelijke opgaven. De komende periode starten we met een aantal datapilots. Bijvoorbeeld bij opgaven zoals een veilige leefomgeving, energietransitie, mobiliteit en duurzame economie. Deze pilots staan vooral in het teken van leren, experimenteren en bewustwording.

Vitale en vaardige medewerkers

Doelstelling:

Stimuleren van het zelforganiserend vermogen van inwoners en burgerinitiatieven en de omschakeling van een overheid die bepaalt, naar een samenleving die bepaalt.

Vitale en vaardige medewerkers zijn belangrijk voor een goede dienstverlening. In eerste instantie hebben we gefocust op het realiseren van een stresspreventieteam. Het resultaat is een daling van 1% van het verzuim. Deze dalende trend willen we vasthouden. We gaan ook aan de slag met FITT- instrumenten (Functioneren, Inzetbaarheid, Talent en Toekomst). Hierin kijken we samen met de medewerker wat hij/ zij nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. We stimuleren dat medewerkers investeren in hun talent en kwaliteit. Dit doen we o.a. via de Waalwijk Academie maar ook door ambtenaren bijvoorbeeld op te leiden als procesbegeleider, gespreksleider en door hen mee te laten draaien in een project dat buiten hun werkveld ligt. Op deze manier worden medewerkers meer en meer 'ambtenaar van de toekomst'.

Versterken participatie

Doelstelling:

Stimuleren van het zelforganiserend vermogen van inwoners en burgerinitiatieven en de omschakeling van een overheid die bepaalt, naar een samenleving die bepaalt.

Vanuit Basisschool De Vrijhoeve is er door leerlingen bedacht aan welke doelen zij wilden werken in relatie tot het thema "Jij, ik en de wereld". Eén van deze doelen was het zorgen voor een schonere wijk. In samenwerking met de gemeente Waalwijk kwam er een schoonmaakactie. Groep 1/2 maakte het schoolplein schoon terwijl de groepen 3 tot en met 6 de handen uit de mouwen staken in de wijk De Vrijhoeve.

De gemeente Waalwijk ondersteunt het deelplatform 'Vers uit de tuin'. Op dit platform bieden lokale moestuinders hun oogst aan en kunnen inwoners verse groenten en fruit ophalen. Het kan ook gaan om stekjes, zaadjes of planten. Dit kan tegen een kleine vergoeding, gratis of in ruil voor iets anders. Dit platform wordt ingezet om voedselverspilling tegen te gaan. Het is een mooie manier om overschotten een nuttige bestemming te geven en inwoners een gezonde, verse maaltijd te bezorgen. Daarnaast stimuleert het waardevolle contacten tussen inwoners. Deelnemen kan door een profiel aan te maken op de website versuitdetuin.nl. Vraag en aanbod worden ook gedeeld via facebook.com/VersuitdetuinWaalwijk.

Duurzaamheid

Enthousiasmeren

Doelstelling:

Klimaatneutraal in 2043. We investeren o.a. in circulaire economie (van afval naar grondstof).

Sinds 1 januari 2020 biedt de gemeente Waalwijk de Stimuleringslening Toekomstgericht Wonen aan voor woningeigenaren die hun woning willen verduurzamen. Het is een lening met aantrekkelijke voorwaarden en een lage rente. Diverse maatregelen kunnen worden gefinancierd, zoals spouwmuurisolatie, hoogrendementsglas, dakisolatie, zonnepanelen, warmtepomp en zonneboiler. Met dezelfde lening kunnen ook meteen aanpassingen gefinancierd worden om de woning geschikt te maken om langer thuis te blijven wonen. Meer informatie is te vinden op: www.waalwijk.nl/stimuleringslening

In oktober was de feestelijke uitreiking van de Duurzaamheidsprijs Waalwijk 2019. Met deze prijs wil de gemeente inwoners stimuleren om na te denken over duurzaam leven. Van de zesentwintig inzendingen heeft het idee van een eetbare groene stad gewonnen. Door in elke kern/ wijk eetbare voedselbomen te planten, wordt er een stukje bewustwording voor flora en fauna gecreëerd en verbondenheid gecreëerd. De gemeente gaat helpen dit idee te realiseren. Daarnaast zijn er nog twee extra prijzen uitgereikt. O.a. voor het idee om het tegelplein bij de Leest te vergroenen en voor het idee repaircafé wat al bestaat. De uitreiking van de duurzaamheidsprijs wordt een jaarlijks terugkerend evenement.

Duurzaamheid

Visie Duurzaamheid

Doelstelling:

Klimaatneutraal in 2043. We investeren o.a. in circulaire economie (van afval naar grondstof).

In 2019 is een Visie Duurzaam Waalwijk 2030 opgesteld. Hierin worden drie programmalijnen uitgewerkt met het doel om in 2030 bijna de helft van de CO₂-uitstoot te hebben gerealiseerd. Voor de uitwerking hiervan is een uitvoeringsprogramma 2020- 2023 opgesteld. Begin februari besluit de raad over deze visie en het uitvoeringsprogramma.

Dit najaar is de website www.waalwijk.nl/duurzaam verschenen waar de verschillende duurzaamheidsthema's eenvoudig te vinden zijn. In steeds meer communicatie uitingen wordt verwezen naar deze site. Zo is er bijvoorbeeld te lezen wat inwoners zelf al (kunnen) doen, welke subsidies er zijn en wat de gemeente doet.

SAMEN duurzaam vooruit

Waalwijk is een aantrekkelijke gemeente om in te leven, wonen, werken, ondernemen en verblijven. Dat willen we graag zo houden en versterken. We willen duurzaam vooruit. We werken dan ook samen met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan een schone, groene en duurzame stad.

Mijn woning duurzaam

Subsidie

Onze omgeving duurzaam

Mijn onderneming duurzaam

Mijn vervoer duurzaam

Mijn gemeente duurzaam

Samen duurzaam vooruit

Nieuws / Agenda

Contact

Grootschalige Energie Opwek

Doelstelling:

Klimaatneutraal in 2043. We investeren o.a. in circulaire economie (van afval naar grondstof).

Er is een concept-kadernota Grootschalige Opwek aan de raad aangeboden. Dit op verzoek van de raad naar aanleiding van het voornemen om de huidige windmolens op bedrijventerrein Haven te vervangen. Dit concept biedt een basis voor het gesprek met de samenleving; bijvoorbeeld over de rol van de gemeente, planologische randvoorwaarden en de wijze van participatie. Zowel financieel; hoe profiteert de omgeving van de opbrengst, hoe kan men deelnemen/investeren in het project. Als procesmatig; hoe wil de omgeving betrokken worden bij de ontwikkelingen. Daarnaast dient de kadernota als input voor het regionale bod dat deze zomer via de regionale Energie en Klimaat Strategie aan het rijk wordt gedaan.

De energiecoöperatie Langstraat Zon is gestart met de werving van deelnemers. Zij wordt daarbij ondersteund door de gemeente op het gebied van communicatie en advisering. Wij rekenen erop dat de coöperatie voldoende deelnemers werft om haar initiatief deze zomer te realiseren. In dat geval verrijst op de stort aan de Gansoyensesteeg de eerste fase van een zonnepark dat kan voorzien in de energiebehoefte van circa 750 huishoudens.

Omgevingswet

Doelstelling:

Klimaatneutraal in 2043. We investeren o.a. in circulaire economie (van afval naar grondstof).

In oktober 2019 heeft de raad het 'Plan van aanpak Waalwijk Omgevingswet-proof, invoeringsfase' vastgesteld. In 2020 ligt de focus op het maken van deelprojectplannen, actuele overzichten en uitwerken van de minimale acties voor de invoering van de letter van de Omgevingswet op 1 januari 2021. Met quick-wins en pilots gaan we daarnaast ook werken aan de verbeterdoelen in de geest van de Omgevingswet om de gebruikers van de fysieke leefomgeving meer centraal te stellen: gebruiksgemak, samenhang, besluitvorming en afwegingsruimte. Bijvoorbeeld een regionale pilot om de samenwerking met ketenpartners zoals waterschap en veiligheidsregio te verbeteren.

GO Waalwijk

Doelstelling:

Kiezen voor duurzaamheid en duurzame successen.

Met GO Waalwijk stimuleren we onze inwoners om in beweging te komen. Gestart als online platform in september 2018 ontwikkelde GO Waalwijk zich in 2019 meer en meer naar een breed platform. Een platform dat verenigingen, stichtingen en (maatschappelijke) organisaties op thema's als sport, beweging, gezondheid, cultuur samenbrengt en ondersteunt. Er is veel energie gestoken in het verstevigen van samenwerkingen met partners als Kunstencentrum Waalwijk, Winterdijk3job, Stichting Samen RKC, Contour de Twern en véle andere partijen. Dat leidde tot mooie successen, zoals het geslaagde project Cultuur@CruyffCourts, dat in 2020 zeer waarschijnlijk een vervolg krijgt.

GO Running

Doelstelling:

Kiezen voor duurzaamheid en duurzame successen.

In het najaar zijn er meerdere nieuwe acties geweest. Zo vond in november de kick-off van het programma GO Running plaats waarin meerdere verenigingen zich verenigen met het doel meer inwoners te laten hardlopen. GO Running loopt heel 2020 door.

Bestaande en nieuwe sport- en cultuuractiviteiten voor de basisschooljeugd bieden we aan onder de paraplu GO Play. Met het programma GO Healthy zijn op veel basisscholen en in de openbare ruimte watertappunten gerealiseerd en behaalden maar liefst zes sportaccommodaties het vignet 'Gezonde sportkantine'. In 2020 wordt op deze en andere speerpunten uit het GO Healthy-programma intensief doorgezet. Ook blijven we ons inzetten voor (meer) beweging door ouderen, onder meer met wekelijkse wandelactiviteiten en een aanbod op maat.

In 2020 willen we GO Waalwijk nog bekender maken en duurzame samenwerkingen tot stand brengen. Er komt o.a. een tweede editie van het GO Waalwijk Festival en we gaan aan de slag met het op te starten programma GO Cycling met o.a. de Boels Ladies Tour in Waalwijk.

Duurzaamheid

Groene Agenda

Doelstelling:

Behouden en verder ontwikkelen van groen en landschap

In september 2019 heeft de gemeenteraad de Groene Agenda vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma op het gebied van groen, dat samen met inwoners, ondernemers en organisaties is opgesteld. Er is een budget toegekend voor de projecten van 2020. Eind 2020 wordt budget aangevraagd voor de projecten van 2021. In 2020 gaan we aan de slag met de volgende projecten:

- Voorlichting over groen;
- Natuureducatie;
- Aanpassing planten voor vergroten biodiversiteit;
- Meer aandacht voor de bij;
- Onderzoek naar beplanting met positieve effecten;
- Inventarisatie versteende woonwijken groener maken;
- Onderzoek naar vergroening van gemeentelijke gebouwen
- Digitale groene balie;
- Verwilderingsbollen;
- Nieuwe geveltuintjes actie.

Groenbeleidsvisie

Doelstelling:

Kiezen voor duurzaamheid en duurzame successen

De groenbeleidsvisie 'Groen Leeft!' is in november 2019 door de raad vastgesteld. Dit beleidsstuk bevat een langetermijnvisie voor het groen en vormt de basis voor al het ander (groen) beleid/regels. In het beleid is een groennorm opgenomen. Deze schrijft o.a. voor dat in nieuwe woonwijken, dorpen en bedrijventerreinen de openbare ruimte tenminste voor 10% uit groen moet bestaan. Daarbovenop moet in de woonwijken minimaal 5% groen worden gerealiseerd dat wordt gecombineerd met andere functies zoals parkeren, spelen en het opvangen van water. Bij bestaande woongebieden en bedrijventerreinen dient bij reconstructies of herontwikkeling 10% méér openbaar groen dan dat er voor de ontwikkeling aanwezig was te worden aangelegd.

Bomenbeleid

Doelstelling:

Kiezen voor duurzaamheid en duurzame successen

Het doel van het bomenbeleidsplan 'Bomen laten Waalwijk leven!' is het zorgen voor een toekomstbestendig bomenbestand. Dit betekent aan de ene kant dat de bomen gezond oud kunnen worden waardoor ze jarenlang bijdragen aan een kwalitatieve woon- en werkomgeving, biodiversiteit en klimaatdoelstellingen. Aan de andere kant houdt dit in dat er nieuwe bomen worden gepland voor bomen die gekapt worden. Te kappen bomen worden vervangen door één of meerdere nieuwe bomen. Hoeveel nieuwe bomen dat zijn, hangt af van de waarden van de boom die wordt gekapt, zoals de hoeveelheid CO₂ die een boom jaarlijks uit de lucht haalt.

Duurzaamheid

Natuur in de Wijk

Doelstelling:

Behouden en verder ontwikkelen van groen en landschap.

Natuur in de wijk is een project om de stedelijk natuur een handje te helpen o.a. door nestkastjes voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen, insectenhotels,

bloemenzaadjes en planten weg te geven aan inwoners en organisaties. In het najaar van 2019 is een aantal ophaaldagen in Waspik, Waalwijk en Sprang georganiseerd. Er zijn verschillende nestkastjes, bloemenzaadjes en planten uitgedeeld. Daarnaast heeft een vleermuizenexcursie plaatsgevonden. In het vroege voorjaar van 2020 vindt een ophaaldag voor haagbeplanting plaats. Meer informatie over de komende acties zijn te vinden op www.natuurindewijk.nl

Aan Natuur in de wijk nemen niet alleen inwoners deel. Ook de gemeente doet mee. Zo zijn er zeven vleermuizenkasten opgehangen op de toren tegenover het gemeentehuis, er zijn twee insectenhotels geplaatst en diverse plekken in de gemeente zijn, worden verrijkt met inheemse bloemen en haagbeplanting.

Groen en Natuur LAB

Doelstelling:

Behouden en verder ontwikkelen van groen en landschap.

De Floris V-laan krijgt een nieuwe groeninrichting en meer biodiversiteit. De locatie voor dit eerste biodiversiteitsproject is voorgedragen vanuit de werkgroep biodiversiteit van het Groen en Natuur LAB. Natuur in de Wijk leverde een bijdrage in de vorm van een insectenhotel en verschillende beplanting en bloemenzaaden. De heesters en bomen blijven behouden. Door deze beplanting aan te vullen met bloemrijke kruidenbeplanting, verwilderingsbollen en solitaire heesters en bomen wordt het groen nog aantrekkelijker voor dieren (o.a. insecten en vogels) en inwoners. Ook het plaatsen van het bord was een idee vanuit het Groen en Natuur LAB. Op deze manier laten we zien waar we aan biodiversiteit werken en besteden we meer aandacht aan het belang ervan.

